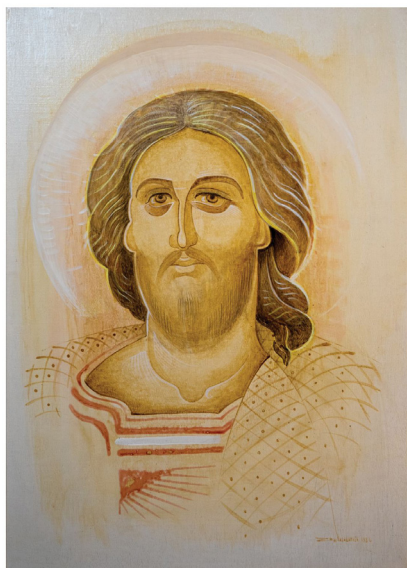

ΑΝ ΘΡΩ ΠΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 7
ΙΟΥΝΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜ-
ΒΡΙΟΣ 2022

Ποιήματα και Διηγήματα

Ισαάκ Μπάμπελ, Γκυ Ντε Μωπα-
σάν, Γιάννης Πατσώνης, Άγγελος
Καλογερόπουλος, Σπύρος Γεωργίου,
Αλεξάνδρα Γαβρίλη

Βιβλία, γράμματα & τέχνες

Πωλ Μανιάτης, π. Βασίλης Αργυ-
ριάδης, Νίκος Δ. Τριανταφυλλόπου-
λος, Θεοδόσης Φαρδής, Μιλτιάδης
Περδικάκης, Νίκος Κ. Γυδόγιαννος,
Ίλια Λακίδου, Γιάννης Αντωνόπου-
λος

Αφιέρωμα στον Ζαν Λυκ Μαριόν

ΖΑΝ ΛΥΚ ΜΑΡΙΟΝ

Η διαδρομή - Ένα σχόλιο για τον Λεβινάς
Μετάφραση: Γιώργος Γρηγορίου

ΖΑΝ ΛΥΚ ΜΑΡΙΟΝ

Η διάρκεια ως μέθοδος και ως αντιστροφή
Μετάφραση: Γιάννης Πρελορέντζος

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Ουσία και δωρεά στη φαινομενολογία του Ζαν-Λυκ Μαριόν

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΡΕΛΟΡΕΝΤΖΟΣ

Φαινομενολογική προσέγγιση της αγάπης (πρώτο μέρος)

ΘΕΟΔΟΣΗΣ ΦΑΡΔΗΣ

Η σχέση εικόνας-ειδώλου στη σκέψη του Ζαν-Λυκ Μαριόν

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΚΛΗΡΗΣ

Μια φιλοσοφία της Ανάληψης του Χριστού κατά τον Ζαν-Λυκ Μαριόν

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΠΡΩΙΜΟΣ

Το ερωτικό φαινόμενο. Οδηγός επιβίωσης

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΤΣΕΛΕΜΕΓΚΟΣ

Από την ειδωλολατρία στον αποφατισμό

ΙΛΙΑ ΚΑΜΙΝΣΚΙ

Τέσσερα ποιήματα

Μετάφραση: Δημήτρης Β. Τριανταφυλλίδης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Β. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ

*Ο πόλεμος στην Ουκρανία και η ηθική ήττα του Ρωσικού Πατριαρ-
χείου*

Αφιέρωμα στους πρόσφυγες

ΚΩΣΤΑΣ ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ

Ο πάπας Φραγκίσκος και το προσφυγικό

π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Η Ρουθ εντός της ιστορικής εμπειρίας της Εκκλησίας

ΖΑΚ ΝΤΕΡΡΙΝΤΑ

Ευθύνη και φιλοξενία

Μετάφραση: Γεράσιμος Κακολύρης

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Το μπιργιάνι

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΣΑ

*Αναπαριστώντας μέσω της τέχνης την προσφυγική και τη μετανα-
στευτική εμπειρία: Αισθητικά και ηθικά ζητήματα*

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΙΜΟΥΡΗΣ

*Οι επαναπροωθήσεις στα Ελληνοτουρκικά χερσαία και θαλάσσια
σύνορα ως νεκροπολιτική*

Ζαν Λυκ Μαριόν

[Ένα σχόλιο για τον Λεβινάς]

(Αποσπάσματα από το βιβλίο του, *Για να πούμε την αλήθεια.*
*Μια συνομιλία*¹)

Μετάφραση: ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Ερώτηση: Θα μπορούσαμε να πούμε ότι το έργο του Εμμανουήλ Λεβινάς χαρακτηρίζεται επίσης από ένα μεγάλο άνοιγμα στον χριστιανισμό;

J.L.M.: Πράγματι, ο ίδιος ποτέ δεν το αρνήθηκε και μπορούμε να πούμε ότι υπήρξε κάτι τέτοιο και στους προδρόμους του, όπως στον Φρανς Ροζεντσβάιχ ή τον Μάρτιν Μπούμπερ. Σε κάποια κείμενά του πριν από τον πόλεμο, ο Εμμανουήλ Λεβινάς φθάνει να γράψει ότι οι Εβραίοι δεν μπορούν να ζήσουν παρά υπό τη σκιά του Σταυρού. Αργότερα βεβαίως, όταν μου δόθηκε η ευκαιρία να συνομιλήσω μαζί του, θα καταλάβαινα –και αυτό όχι χωρίς δυσκολία– ότι δεν εννοούσε ότι έπρεπε να τον θεωρούμε ως ένα εν αγνοία του χριστιανό. Ούτε ασφαλώς ότι ήθελε να περιορίσουμε τους χριστιανούς σε περιστασιακούς εβραίους, ανίκανους να συνυπογράψουν τις εντολές της Τορά. Η μάχη που έδινε ήταν μια μάχη για τον *ιδιάζοντα χαρακτήρα*, τόσο τον δικό του όσο και των άλλων. Όμως, αποτελεί μία πραγματικότητα ότι οι κύριοι επιτιμητές του προέρχονται από τον ιουδαϊσμό.

Ερώτηση: Εξ ου και η προσκόλλησή στις ταλμουδικές αναγνώσεις;

J.L.M.: Ναι, αλλά ακόμη και στο θέμα αυτό δεν έθετε περιχαρακώσεις. Επιθυμώ εδώ να αναφερθώ σε ένα ανέκδοτο περιστατικό με πρωταγωνίστρια την Κατρίν Σαλιέ (Catherine Chalié), φιλόσοφο και ειδική στην εβραϊκή σκέψη, η οποία μεταστράφηκε στον ιουδαϊσμό. Μία ημέρα, κατά τη στιγμή που έδινα, ενώπιον του Λεβινάς, μια δημόσια διάλεξη γι' αυτόν, αυτός με χειροκρότησε με μία έκφραση ιδιαίτερης ευχαρίστησης. Έκπληκτη από τον ενθουσιασμό του, η Κατρίν Σαλιέ, καθισμένη πλάι του, του ψιθύρισε: «Μα τέλος πάντων, δεν βλέπετε ότι ο Μαριόν σας εμφανίζει ως Χριστιανό;». Ο Λεβινάς ψελλίζει ένα αόριστο «ναι, ναι, βεβαίως», το οποίο δεν ικανοποιεί τη συνοδό του: «Μπορείτε

¹ Jean Luc Marion, *A vrai dire. Une conversation*, Cerf, Παρίσι 2021, σ. 114-115. Ο τίτλος μέσα σε αγκύλες «Ένα σχόλιο για τον Λεβινάς» είναι του *Ανθρώπου*.

να διαπιστώσετε πολύ εύκολα ότι του λείπει το Ταλμούδ, σύμφωνα με τη δική σας πολύ αγαπημένη έκφραση». Και ο Λεβινάς της απαντά: «Α, ναι. Αλλά εδώ δεν είναι το ίδιο. Αυτός έχει το δικό του Ταλμούδ. Είναι οι πατέρες της Εκκλησίας. Και ταλμουδίζει με αυτούς». Μία απόκριση που λέει πολλά για το ήθος που σαρκωνόταν στη σκέψη αυτού του ανθρώπου: την προτεραιότητα του άλλου.

